— Γιατί δὲ μὲ μηνούσατε πιὸ πρὶν εἶπε ὁ πατέρας αὐστηρά.

— Ποῦ νὰ ξέρω ἡ κακομοῖρα γώ. Χτὲς γύρεψε χαρτὶ καὶ μοῦπε· Θὰ γράψω στὶν ἄνθρωπο π' ἀδίκησα περσότερο. Θἀρθεῖ, θἀρθεῖ σοῦ λέγω. Δὲ μοιάζει τοὺς φίλους τοὺς παλιοὺς τοὺς ποδογλύφτες.

Ἀνατρίχιασα· κατάλαβα γιὰ ποιόνα ὁ λόγος.

Μπήκαμε σὲ μιὰ κάμαρα μισόφωτη καὶ σίμωσε ὁ πατέρας σὲ κρεββατωμένο σκελετό. Τραβήχτηκα σὲ μιὰ γωνιὰ ἀφίνοντας ἀντιμέτωπες τὶς δυὸ κεῖνες ζωές. Πλάτανος ὁ ἕνας, χαλκόκορμος ἔσκυβε πάνω σὲ κιτρινιασμένη καλαμιά. Τὰ ξεραμένα δάχτυλα χαθήκανε στὴ σιδερένια τὴν παλάμη.

Μείναν ἔτσι ὥρα πολλή. Βήχας ξερὸς ἔσκυζε τὸ στῆθος τοῦ ἀρρώστου. Μάτια γυάλινα θαμπὰ μὲ μάτια βουρκωμένα.

Αὐτὸς ὁ Μέγ' Ἀλέξαντρος, ὁ ἥρωας αὐτός; Αὐτὸς ὁ ἐμπρηστὴς ποὺ φαντάστηκα δαυλοφωτισμένο Σατανᾶ ;

Τ' ἄχειλο τὸ στόμα ἄρχισε νὰ μουρμουρίζει.

— Ναὶ πεθαίνω ὅπως μ'ἄξιζε πεινασμένος, κουρελιάρης. Δὲ θέλω ὅμως κι ἀσυχώρετος νὰ τὰ σφαλιξω. Εἴμουνα μεθυσμένος ἐκεῖνο τὸ βράδι τὸ καταραμένο. Συχώρεσέ με. Ξεχνιέται τὸ κακὸ σὲ τέτοια χάλια. Σοῦ λέγω πεινῶ καὶ ζητιανεύω ἀπὸ σένα κ' ἔτσι πιάνει κ' ἡ κατάρα σου. Τὴν εἶχα μάθει τότες· μοῦ γένηκε συντρόφισσα, μέρα νύχτα μὲ κυνηγοῦσε. Ἦρθε τὸ τέλος. Συχώρεσέ με ξάδερφε.

— Συχωρεμένος κι ὁ θεὸς νὰ σὲ σχωρέσει. Μὰ πρέπει νὰ βγεῖς ἀπὸ δῶ, σπίτι νἄρθεις.

— Εὐχαριστῶ. Ἐδῶ θὰ μείνω ὡς τὸ τέλος ποὺ δὲ θ' ἀργήσει. Ἔχω καὶ μιὰ παράξενη ἰδέα. Τὸ φαρμάκι πρέπει νὰ τὸ πιῶ ὁλάκαιρο, κ' ἴσως ἔτσι πλερωθοῦν κ' οἱ ἁμαρτίες. Μὰ νἄρχεσαι ξάδερφε, νἄρχεσαι συχνά. Κρυώνω στὴν ἐρημιὰ καὶ φοβοῦμαι τοὺς ἥσκιους.

Σὰ βγαίναμε ὄξω γιόμισε τῆς γριᾶς ἡ φούχτα ἀπὸ μάλαμα.

Θεία Δίκη, εἶπε ὁ πατέρας. Θεία Δίκη φώναξε ὁ κοσμάκης, καὶ σύμπτωση οἱ κυνικοί, μὰ ἴσως ὄχι θεία δίκη, ὄχι σύμπτωση, παρὰ ξετύλιγμα τοῦ νόμου τοῦ φυσικοῦ. Ἄμυκλος, μεθυσμένος, ὄρεξες ἀνίκητες καὶ ἀχόρταγες ἄψες, ἀκριβοπλήρωσε τὰ περασμένα ὁ ξάδερφος. Οἱ ἄλλοι, οἱ κακοὶ οἱ μυαλωμένοι δὲν ἀνάβουν ἀπὸ ξαφνικὰ ψυχόρμητα. Περπατοῦν, ἕρπουνε σιγὰ σιγὰ καὶ φαρμακώνουν κρύφια. Αὐτοὶ ζοῦν καὶ βασιλεύουν.

Πόλη, 29 Μάρτη 1907.

ΚΡΙΣΝΑΣ

ΜΟΙΡΙΤΑ

«Τί γλυκὸ ποῦναι
νὰ σὲ ξυπνάει μουσική....»

Τὴ ζήση μοῦ τραγούδαγε ἀγέρινη κιθάρα
καὶ τὸ τραγοῦδι ὁλόϊσα τραβοῦσε στὴν ψυχή μου
κ' ἔνιωθα μὲς στὰ στήθια μου καινούρια μιὰ λαχτάρα
γιὰ ὅ,τι μεγάλο κι ἀψηλὸ ξεπρόβαιλνε ἀντικρύ μου.

Καὶ τὸ τραγοῦδι ἐκόπηκε. Μὰ ὁ ἀχός του ἀκόμα
ξυπνάει με καὶ μαγεύει με—ὦ λουλουδιῶ μεθήσια !
κ' αἰστάνουμαι, ἀνεβαίνοντας ψηλά, στὸ οὐράνιο δῶμα,
μὲς στ' ἁπαλὰ τὰ στήθια μου ψυχὴ παληκαρίσια.

Λευκάδα ΑΛΚΑΙΟΣ

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

....Βέβαια, πρέπει νὰ συφωνοῦνε οἱ ἑορτὲς μὲ τὴν ἐποχή. Εἶναι τότε σταθμὸς τῆς ζωῆς μας οἱ ἑορτές, εἴτε θρησκεφτικὲς εἶναι, εἴτε ἐθνικές, εἶναι τότες ὅασες πρασινοστόλιστες καὶ λουλουδιασμένες, ποὺ μᾶς δροσίζουνε, μιὰ στιγμή, ἀπὸ τὴ θέρμη τῆς καθημερινῆς ζωῆς, τῆς σκληρῆς, τῆς βασανισμένης ζωῆς, καὶ μᾶς δίνουνε τὴν ἐφκαιρία, μὲ τὶς μυρωδιὲς τῆς ἀργίας καὶ τῆς ἀνάπαψης, νὰ σηκώσουμε λιγάκι τὸ πνέμα μας ἀψηλά, καὶ ξανοίξουμε αἴθριους οὐρανοὺς καὶ πνεματικοὺς ὁρίζοντες.

Φέβγει ἡ ψυχή μου ἀπὸ τὸ σῶμά μου, πετᾷ ἡ ψυχή μου μακριά, πολὺ μακριά, δὲ βρίσκω λέξη νὰ σᾶς πῶ τὸ ποῦ, φέβγει ἡ ψυχή μου ἀπὸ τὴ γή, ὅταν ὁ ἥλιος ξεπροβάλλει στὸν ὁρίζοντα τὴν 25η τοῦ Μάρτη.

Ἐθνικὴ καὶ θρησκεφτικὴ ἑορτή, ταιριασμένη μὲ τὴν ἐποχή !

Τὰ λουλούδια τῆς ἄνοιξης, τὴν ἐποχὴ ἀφτή, ὅλα φυτρωμένα. Τὰ τραγούδια τῶν πουλιῶν, παιχνιδιάρικα κ' ἐρωτικά, ὅλα μὲ χάρη. Κι ὁ κόσμος, ἀλήθεια, μαζὶ καὶ γώ, ἑορτάζουμε, κείνη τὴ μέρα, τὴν Ἄνοιξη: τὴ φύτρα τοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ ξύπνα τῆς Πατρίδας...

Βέβαια, πρέπει νὰ συφωνοῦνε οἱ ἑορτὲς μὲ τὴν ἐποχή.

Κι ὅπως συφωνεῖ ἡ ἑορτὴ τοῦ Βαγγελισμοῦ μὲ τὴν 25η τοῦ Μάρτη, ἔτσι καὶ ἡ Γέννηση μὲ τὴν 25η τοῦ Δεκέβρη.

Εἶναι ἀλήθεια πὼς τὴ χρονολογία ἀφτή, ἃ γεννήθηκε δηλαδὴ ὁ Χριστὸς τὸ μήνα τὸ Δεκέβρη, ἢ σὲ ἄλλη ἐποχή, σἄλλονε μήνα, καλὰ καλὰ δὲν μποροῦμε νὰ τὴν ξακριβώσουμε. Ἡ περιγραφὴ τοῦ Λουκᾶ πὼς «ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρα τῇ αὐτῇ (τῇ Βηθλεέμ), ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν,» πολὺ πολὺ δὲ συφωνεῖ, καθόλου μάλιστα δὲ σύρωνεῖ, πὼς ἡ γέννηση γίνηκε τὸ Δεκέβρη· γιατί, στὴν τέτοια ἐποχή, τὰ πρόβατα πιὰ δὲ μένουνε τὴ νύχτα στὰ χωράφια.

Κι ὡς τόσο, τὸ χρονολογικὸ ἀφτὸ λάθος, ἂν εἶναι λάθος, καθόλου δὲ χαλνᾷ τὴν ἱστορικὴ ἀλήθεια τοῦ Βαγγελιοῦ. Καὶ τὸ λέω ἀφτὸ ὄχι ἀπὸ προκατάληψη γιὰ τὸ ἀψεγάδιαστο τῶν ἱερῶνε βιβλίων, ὄχι ! μὰ ἀπὸ βεβαιότητα ἁπλῶς, ἀπὸ πεποίθηση. Γιατί ξέρουμε πὼς οἱ Χριστιανοὶ τῶν πρώτων αἰώνων, τῶν δυὸ τουλάχιστο πρώτων αἰώνων, ποτὲ δὲν ἑωρτάζανε τὴ γέννηση τοῦ Σωτῆρα, γιὰ νὰ ξέρουμε σὲ ποιὰ ἐποχὴ ἑωρτάζανε τὰ Χριστούγεννα, οὔτε κάνε χρονολογούσανε ὅπως ἐμεῖς, μὰ εἴχανε τὴν ἴδια χρονολογία μὲ τοὺς συντοπῖτες τους καὶ συγκαιρῖτες τους εἰδωλολάτρες.

Ὁ πρῶτος, λένε, ποὺ μεταχερίστηκε τὴ σημερνή μας χρονολογία, τὴ χριστιανικὴ χρονολογία, κι ἀφτὸ γιὰ θρησκεφτικοὺς λόγους, εἴτανε ὁ Ρωμαῖος Ἀββᾶς Διονύσιος ὁ Μικρότερος, στὸν ἕχτο αἰῶνα. Ἀπὸ τότες, ἔχουνε νὰ ποῦνε, πὼς ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία ὥρισε τὴν 25η τοῦ Δεκέβρη γιὰ τὸν ἑορτασμὸ τῶν Χριστουγέννων.

Ἄλλος ὅμως παλε, κι ἀνάμεσα σἄλλους καὶ ὁ Ὠσπινιανός, λένε, τάχα καὶ κκλά, πὼς οἱ ἑορτὲς τῶ Χριστουγέννω ὡριστήκανε γιὰ νἀντικαταστήσουνε, σιγὰ σιγά, τὰ Σατουρνάλια, εἰκασία πολὺ πιθανή, γιατί οἱ Χριστιανοὶ κεινῆς τῆς ἐποχῆς τέτοια, πάνω κάτω, φανταζόντανε γιὰ τὸν προσηλυτισμὸ τῶν εἰδωλολατρῶν. Καθόλου παράξενο, λέει κάποιος Ἄγγλος συγραφέας Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας, ἀφοῦ τὰ Σατουρνάλια, ποὺ ἑωρταζόντανε κατὰ τὸ χειμωνάτικο ἡλιοστάσιο, παριστάνανε τὴ γέννηση τοῦ ἥλιου, ἐπειδὴ καὶ τὸ ἄστρο ἀφτό, γυρίζοντας, κατὰ τὴν ἐποχὴ ἀφτή, ἀπὸ τὸ δυσμικὸ μέρος, φαίνεται σὰ νὰ ἔρχεται πάλε στὸν κόσμο. Κι ἀπὸ δῶ, ἡ παρομοίωση, κ' ὕστερα καὶ ἡ ἀντικατάσταση, ἔφκολες : ὁ ἑορτασμὸς τῆς γέννησης Ἐκείνου, ποὺ εἶναι ἡ ζωή, τὸ φῶς τοῦ κόσμου !

Μά, ὅπως κι ἂν ἔχη τὸ πρᾶμα, εἴτε ἀπὸ τὰ Σατουρνάλια ὡρίστηκε ἡ ἑορτὴ τῶ Χριστουγέννω κατὰ τὴν 25η τοῦ Δεκέβρη, εἴτε ἡ Ρωμαϊκὴ Ἐκκλησία τὴν ὥρισε, εἴτε τέλος καὶ πὼς, πράγματι, στὴν τέτοια ἐποχὴ γεννήθηκε ὁ νέος Θεός, ἡ ἀλήθεια εἶναι

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ. Βεβαιότατα.

(Ἡ ΡΩΞΑΝΗ φεύγει. Ἡ Ἀστρούλα κρατώντας τὰ χερόγραφα πάει καὶ κάθεται στὸ μεσιανὸ τραπέζι. Ὁ Στρωτὸς περπατάει πάνου κάτου σκεφτικός).

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ. Ποῦ τὸ βρίσκει τόσο κέφι!...*(Σταματώντας σιμὰ στὴν Ἀστρούλα).* Ἄ, κείταξε κεῖ !... Ξέχασα νὰ σοῦ φέρω τὸ βιβλίο ποὺ μοῦ ζήτησες προχτές...

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ *(ψυχρά).* Ξέχασα καὶ γὼ ποιό βιβλίο σᾶς ζήτησα...

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ. Τὴν «Ἀσάλευτη Ζωή». Δὲ μοῦπες πὼς θέλεις νὰ ξαναδιάσεις τὶς «Ἀλυσίδες ;»

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Ἄ, τὶς «Ἀλυσίδες !»

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ *(ἀπαγγέλνοντας ταπεινά).*

Σάλευε ὁ Λεόπαρδος
μὲς στὸ σιδερόφραχτο κλουβί.....

Ἡ Θέληση καὶ ἡ Πρόληψη—τὸ σιδερόφραχτο κλουβί.....Νὰ σαλεύει ἡ Θέληση καὶ νὰ μὴν μπορεῖ νὰ σπάσει τὰ σίδερα τῆς φυλακῆς της...

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Τότε δὲν εἶναι Θέληση· εἶναι Ἀδυναμία...Ἡ Θέληση βουνὰ γκρεμίζει...

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ *(σκεφτικά).* Βουνά...Βέβαια, ἡ Θέληση πρέπει νὰ γκρεμίζει βουνά...

(Γιὰ λίγο σωπαίνουν).

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ *(δειλά).* Νὰ σᾶς πῶ, κ. Στρωτέ!

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ. Νὰ μοῦ πεῖς, παιδί μου !

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ *(παίρνοντας τὰ χερόγραφα ποὺ τἄχε ἀφίσει στὸ τραπέζι, σηκώνεται καὶ παγαίνει σιμὰ στὸ Στρωτό).* Τὸ λόγο αὐτόνε πρέπει νὰν τὸ ξεσκίσετε!

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ *(ξαφνιασμένα).* Μπᾶ ! Δὲ σ' ἀρέσει ; Ἄ δὲ σ' ἀρέσει νὰ τὸν ξεσκίσω.

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Ὄχι, μ' ἀρέσει καὶ μ' ἀρέσει τόσο πολὺ ποὺ πρέπει νὰ τονὲ σκίσετε ! *(Ἀποφασιστικά).* Δὲ σᾶς ταιριάζει !

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ. Πῶς ;

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Ναί! Δὲ σᾶς ταιριάζει! Ἡ βάση του εἶναι νἀγωνιζόμαστε μὲ τὴν Ἀλήθεια καὶ γιὰ τὴν Ἀλήθεια νὰ δουλεύουμε. Καὶ λόγου σας δὲν τὸ κάνετε αὐτό. Ὅτα βρισκόσαστε σιμὰ σ' αὐτὴ τὴ γυναίκα, τὸ ξεχνάτε, τὸ τσαλαπατάτε, γινόσαστε ἄλλος ἄθρωπος καὶ λέτε ψέματα, ψέματα, ψέματα !.....

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ. Ἀστρούλα !

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ *(ἀποφασιστικὰ μὰ ὄχι φωναχτὰ σὰν πορραπονεμένα).* Καὶ μεῖς ἐλπίσαμε σὲ λόγου σας, ναί, ἐλπίσαμε...Καὶ σᾶς φανταστήκαμε μεγάλονε, ναί, μεγάλον, ποὺ νὰ πατάτε πάνου στὸ θεόρατο ψέμα καὶ νὰ φτάνετε νὰ καρφώνετε τὴν Ἀλήθεια, ἀστέρι ἀνάμεσα στ' ἀστέρια, στὸν οὐρανό !.....Ἐμεῖς οἱ λεύτερες ψυχές, οἱ λίγες σήμερα μὰ μελλεούνια αὔριο, εἴδαμε σὲ λόγου σας τὸ Σωτήρα, τὸ Λυτρωτή, καὶ τώρα, ἀλοίμονο, τὸ εἴδωλό μας σωριάζεται καταγῆς....Ἀλοίμονο !

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ *(σὰ μοναχός του).* Τὸ παιδὶ αὐτὸ μιλάει ἔτσι ; Ἡ Ἀστρούλα ; Τὸ παιδὶ ποὺ δὲν πάτησε ἀκόμα τὰ εἴκοσι ; ποὺ ἤταμε χτὲς ἀκόμα τὸ χόρευα στὰ γόνατά μου ; Ποιά ἀποκάλυψη !....

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ. Τὸ παιδί, ναί, τὸ παιδί ! Μὰ τὸ παιδὶ αὐτὸ σεῖς τὸ μορφώσατε, σεῖς τἀνοίξατε τὴ σιδερόπορτα τῆς Ἀλήθειας, μὲ τὰ σοφὰ βιβλία σας, μὲ τὰ λόγια σας τὰ χρυσά, μὲ τὶς μεγάλες πράξες σας!.. Τὸ παιδὶ αὐτὸ εἶδε τὸ Φῶς καὶ ξεκόλλησε ἀπὸ τὴ σκοταδερὴ Πρόληψη !...Τοῦ λόγου σας, ἐκεῖ, καρφωμένος, μπλεγμένος στὰ δολερά της δίχτια, ἁπλώνετε τὰ χέρια σας πρὸς τὴν Ἀλήθεια, μὰ σᾶς λείπει τὸ κουράγιο καὶ νὰ τὴν ἀγκαλιάσετε. Ναί, ὁ Λεόπαρδος σαλεύει, μὰ τἀρέσει νὰ σαλεύει μὲς στὸ σιδερόφραχτο κλουβί....Τονὲ σώνει ἡ λεφτεριὰ τοῦ κλουβιοῦ.... Ἡ κυρία Ρωξάνη !...Ξέρει τὸν τρόπο ἡ κ. Ρωξάνη νὰ κρατάει ἁλυσοδεμένους τοὺς σκλάβους της !

(Μικρὴ πάψη).

Η ΑΣΤΡΟΥΛΑ *(ἥσυχα).* Μοῦ κάνετε μιὰ χάρη;

πὼς πιὸ κατάλληλη ἐποχή, πιὸ ταιριαζούμενος μήνας ἀπὸ τὸ Δεκέβρη, δὲν μποροῦσε νὰ βρεθῆ, κατάλληλη, θέλω νὰ πῶ, ἐποχή, ἢ ταιριαζούμενος μήνας, γιὰ ὅσα εἴπαμε παραπάνω, πάνω γιὰ τὸν ἀληθινὸ χαραχτῆρα τῶν ἑορτῶν.

Ὁ Δεκέβρης μήνας βροχερός, μήνας κρύος, μήνας τῆς φτώχιας καὶ τῆς ἀπελπισιᾶς. Τὰ δέντρα χωρὶς φύλλα, γυμνά, κατάξηρα, λυπημένα καὶ πεθαμένα. Ὁ οὐρανὸς σκοτιδιασμένος, χωρὶς ἥλιο καὶ οἱ ἀθρῶποι ἀπελπισμένοι. Οἱ πλούσιοι, χαμάληδες— κατὰ τὴν ὄμορφη παρομοίωση κάποιου χωρικοῦ—ἀπὸ τὰ πολλὰ ροῦχα καὶ τὰ πανωφόρια· οἱ φτωχοί, λωλοί, τρελλοί, ἀπὸ τὸ δρόμο ποὺ παίρνουνε γιὰ νὰ ζεσταθοῦνε.

Ὅλοι περιμένουνε, καὶ τὰ δέντρα κι ὁ οὐρανὸς καὶ οἱ ἀθρῶποι, ὅλοι περιμένουνε, ποθοῦνε τὸ ζωηφόρο ἥλιο, καὶ προσμένουνε, προσμένουνε τὴν ἄνοιξη.

Ἄχ ! στεῖλε, Θεέ, τὸν Ἥλιο σου νὰ μᾶς πυρώση, νὰ μᾶς φωτίση !

Λὲς πὼς ἡ ἐποχὴ ἀφτὴ τοῦ Δεκέβρη μοιάζει σὰν τὸν αἰῶνα ἐκεῖνον τοῦ ἐρχομοῦ τοῦ Χριστοῦ, ὅταν, ὅλοι οἱ ἀθρῶποι, κουρασμένοι, ἀποκαμωμένοι, ἀπὸ τὰ διάφορα φιλοσοφικὰ συστήματα τῶν εἰδωλολατρῶν, κάποιον περιμένανε νὰ τοὺς ξεφορτώση, νὰ τοὺς πυρώση, νὰ τοὺς φωτίση· κάποιον ἥλιο ποὺ νὰ μποροῦσε νὰ τοὺς πῆ, σὰ φιλόσοφος μαζὶ καὶ σὰ Θεός :

«Δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς».

Εἶμαι ὁ Ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης !

Σάμο. ΒΑΣ. Δ. ΘΕΟΦΑΝΙΔΗΣ

ΣΤΑΛΑΧΤΙΤΕΣ

Στὸν κόσμο τὸν τρανὸ ποὺ λαχταρούσαμε
κ' ἐλπίζαμε πὼς θἄρθουμε μιὰ μέρα,
σὰν ἄνθια μέσ 'ς τἀνθούλια νὰ ξαπλώσουμε,
σὰν ἄγγελοι νὰ ζήσουμ' ἐκεῖ πέρα,

Στὸν κόσμο τὸν ἀχνὸ καὶ τὸν ἀνάντελο
μὲ τ' ἄδολα τραγούδια του καὶ γέλια,
στὸ ἡλιόφεγγο βασίλειο τὸ αἰθερόσμιχτο
ποὺ λάμπουνε τ' ἀτίμητα καὶ τέλεια,

Στὸν κόσμο τὸ λαμπρὸ, μὴν τὸ στοχάζεσαι,
τ' ἀνάερα πλεμάτια δὲ μᾶς πᾶνε,
τὸν κόσμο ποὺ μιὰ αὐγούλα ξαντικρύσαμε,
μᾶς ἄρπαξαν οἱ ὄχτρητες καὶ πᾶνε.

Ξεπέσαμε καὶ τώρα, θἐμέ! ἀναπάντεχα
τὰ π' ἄνθιζαν στοῦ κάμπου τὴν ἀγκάλη,
τὰ γιούλια, τοὺς λελέδες, τὰ χιονόκρινα,
ξεφύλλισεν ἡ μαύρη ἀνεμοζάλη·

Ξεπέσαμε· στὰ λόγγα, στὰ ὡριολείβαδα,
ξαπλώθηκε τῆς νύχτας τὸ μαγνάδι,
Ξεπέσαμε· ναί, κλαῖγε ἀπαρηγόρητα,
γιὰ μᾶς πιὰ εἶναι ἀτέλειωτο τὸ βράδι.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΜΕΛ

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ (*σκεφτικά*). Μιὰ χάρη ;

Η ΑΣΤΡΟΓΛΑ. Ἀνεβαίνετε στὴν καρέκλα νὰ ξεσκίσετε αὐτὴ τὴν κορδέλλα μὲ τὰ παχιὰ λόγια ποὖναι κολλημένα στὸν τοῖχο; Θὰ τὴν ξέσκιζα ἐγώ, μὰ εἶναι πολὺ ψηλὰ καὶ δὲ φτάνω....

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ (*μὲ τὸ ἴδιο ὕφος*). Καὶ τί πρέπει νὰ γίνει γιὰ νὰ μείνει ἡ κορδέλλα κολλημένη στὴ θέση της ;

Η ΑΣΤΡΟΓΛΑ. Κάτι ποὖ δὲ γίνεται. Νὰ ξεσκλαβωθεῖτε ἀπὸ τὴν Πρόληψη....

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ. Δηλαδή ;

Η ΑΣΤΡΟΓΛΑ. Δηλαδή, ἡ κ. Ρωξάνη νὰ μὴ θέλει νἀκούει πρώτη τους λόγους ποὖ γράφετε...

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ (*χαμογελώντας*). Τὸ θέλεις αὐτό ;

Η ΑΣΤΡΟΓΛΑ (*ἀποφασιστικά*). Ναί, τὸ θέλω. Τὸ θέλω γιατὶ σᾶς ἐχτιμῶ !

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ (*τὸ ἴδιο*). Ὥστε μ' ἐχτιμᾶς ἀκόμα;

Η ΑΣΤΡΟΓΛΑ. Δηλαδὴ θὰ σᾶς ἐχτιμῶ. Τὸ θέλω ἀκόμα γιατὶ λαχταράω νὰ νικήσει ἡ Ἀλήθεια. Τὸ θέλω...

Ο ΣΤΡΩΤΟΣ (*ξακολουθώντας νὰ χαμογελάει*). Μπᾶ ! Ὑπάρχει καὶ τρίτος λόγος ;

Η ΑΣΤΡΟΓΛΑ. Ναί ! Ὑπάρχει ὁ σπουδαιότερος ! Τὸ θέλω..... (*Κοιτάζοντάς τονε κατάματα. Μὲ δρμή*). Τὸ θέλω γιατὶ σ' ἀγαπῶ !...

(*Κλείνει ἡ σκηνή*).

(Ἀκολουθεῖ)

"Ο ΝΟΥΜΑΣ"

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Γιὰ τὴν Ἑλλάδα Δρ. 10.—Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ φρ. χρ. 10.

20 λεφτὰ τὸ φύλλο λεφτὰ 20

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιόσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια, Ἐθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιόδρομου (Ἀκαδημία), Βουλή, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδερόδρομου (Ὁμόνοια), στὸ καπνοπωλεῖο Μανωλακάκη (Πλατεῖα Στουρνάρα), Ἐξάρχεια, στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἑστίας» Γ. Κολάρου καὶ Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλή).

Ἡ συντρομὴ πληρώνεται μπροστὰ κ' εἶναι ἑνὸς χρόνου πάντα.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Οἱ δυὸ διαγωνισμοί.—«Ἀκρόπολη» καὶ Σταθόπουλος. — Ὁ Ἀκρίτας τοῦ Ὑπουργείου.—Γιὰ τὴν «Πρωΐα» τῆς Πόλης.— Οἱ Σιμοπουλικοὶ φεβερίζουν.

***ΔΕΝ ΑΞΙΖΕΙ** νὰ μείνει ἀλειτούργητη μιὰ γνώμη σοφὴ τοῦ «Ἔμπρός,» τῆς πατριωτικῆς δηλ. φημερίδας ποὖ ἀνακατεύεται στὰ Μακεδονικά, μὰ καμιὰ φορὰ μιλάει καὶ γιὰ τὴ γλώσσα. Τὸ «Ἔμπρὸς» λοιπὸ μιὰ ἀπὸ τὶς περασμένες μέρες, ποὖ εἶταν ἀκόμα στὴ βράση του τὸ Σεβαστοπούλειο κληροδότημα, πρότεινε μὲ τὶς τριάντα χιλιάδες δραχμὲς τοῦ Σεβαστόπουλου νὰ μὴ γίνεται διαγωνισμὸς γιὰ «εὐκτικὲς καὶ ἀπαρέμφατα» ἀλλὰ νὰ δίνουνται σὲ κείνη τὴ Ἀθηναΐκη φημερίδα ποὖ γράφεται ἀττικώτερα.*

Σοφὴ γνώμη. Πῶς ; Ἀδιάφορο ἂν ὅσοι τὸ διαβάσανε κρατούσαν τὴν κοιλιά τους ἀπὸ τὰ γέλια. Τὸ «Ἔμπρὸς» σοβαρευότανε, καὶ νὰ δῆτε τὸ νόστιμο σοβαρεύτηκε μὲ τὴ γνώμη αὐτὴ καὶ ὁ ταλαίπωρος ὁ Μιστριώτης. Νὰ σου λοιπὸ γράμμα του στὸ «Ἔμπρὸς»—σοβαρώτατο !— μὲ συχαρήκια γιὰ τὴ σοφὴ αὐτὴ γνώμη καὶ μὲ εὐκὲς νὰ βρεθεῖ κανένας ἄλλος Σεβαστόπουλος—καὶ ἡ Ρωμιοσύνη δυστυχῶς τοὺς τέτοιους τοὺς βγάζει μὲ τὴ ντουζίνα,—νἀφίσει μερικοὺς παράδες γιὰ νὰ γίνεται κι αὐτὸς ὁ διαγωνισμὸς τοῦ «Ἔμπρὸς»

Λοιπὸν ἂν πιάσει—καὶ θὰ πιάσει—ἡ εὐκὴ τοῦ Μιστριώτη, θἄχουμε δυὸ διαγωνισμούς· ἕναν ἀναμεταξὺ μὲ φοιτητάδες, ποιός θὰ γράψει τὸ καλύτερο δήγημα μ' εὐκτικὲς καὶ μ' ἀπαρέφατα, κι ἄλλον ἀναμεταξὺ στὶς φημερίδες, ποιὰ θὰ γράφεται ἀττικώτερα. Κ' ἔτσι ἡ γλώσσα σώζεται καὶ μαζὶ μ' αὐτῆνε καὶ τὸ Ἔθνος, καθὼς ἐσυμπέρανε στὸ γράμμα του ὁ σοφὸς Καρνάβαλος τῆς Φιλολογικῆς Σκολῆς.

*

Ο ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ ἔφυγε ἀπὸ τὴν «Ἀκρόπολη». Ἂν αὐτὸς φταίει ἢ ἡ «Ἀκρόπολη», δὲν ξέρουμε. Ξέρουμε μοναχὰ πὼς ἡ «Ἀκρόπολη» τώρα καὶ μερικὲς μέρες μᾶς ἔρχεται δίχως Σταθόπουλο κι αὐτὸ σημαντικὰ τὴ ζημιώνει. Γιατὶ ὁ Σταθόπουλος ἔχει ἐγὼ καὶ τέτοιο ἐγὼ ποὖ καταφέρνει ὄχι μόνο νὰν τὸ φανερώνει σὲ κεῖνα ποὖ γράφει ὁ ἴδιος μὲ τὸ χέρι του, μὰ καὶ νὰν τ' ἀπλώνει, νὰν τὸ ὑποβάλλει, ἂν ἀγαπᾶτε, καὶ σ' ὅλους τοὺς ἄλλους ποὖ δουλεύουνε μαζί του. Ἀλλιώτικη μᾶς φαινότανε ἡ «Ἀκρόπολη» μὲ τὸν Τιμ. Σταθ. κι ἀλλιώτικη τὴ βρίσκουμε τώρα δίχως αὐτόνε. Μπορεῖ μὲ τὸν καιρὸ νὰν τὴ συνειθήσουμε κ' ἔτσι, μὰ μεῖς μιλάμε γιὰ τώρα· καὶ τώρα ἡ «Ἀκρόπολη» μᾶς φαίνεται, πὼς κάτι τῆς λείπει, ἔτσι σὰ σπανὴ μποροῦμε νὰ ποῦμε, δίχως τὸ Σταθόπουλο.

*

ΕΦΤΑΨΥΧΟ γατὶ τὸν εἶπανε τὸ Σιμόπουλο, γιατὶ εἶδε κ' ἔπαθε ὅσο νὰ ξεψυχίσει ὡς Ὑπουργός. Δέκα περίπου μέρες μᾶς παίδεψε ὅσο νὰ παραιτηθῆ ἀπὸ Ὑπουργὸς ἢ νὰν τὸν παραιτήσουνε, καὶ δέκα μέρες οἱ λούστροι μᾶς παίρνανε ταὐτιά μας καὶ μᾶς ἀνακατόνανε τὸ στομάχι μας, τελαλώντας τὶς φημερίδες στοὺς δρόμους μὲ τὸ στερεότυπο «...Καὶ ἡ παραίτηση τοῦ Σιμόπουλου !»

Σὰν ἄλλος Δίγενῆς Ἀκρίτας μᾶς παρουσιάστηκε ὁ Σιμόπουλος στὸ ψυχομαχητό του.

Ψυχομαχάει ὁ Διγενῆς
Κ' ἡ γῆς ἀνατρομάζει.

καὶ γιὰ νὰ γίνει σωστὴ ἡ παρομοίωση, κι ἄλλο στίχο τοῦ Διγενῆ μᾶς θύμησαν οἱ φημερίδας μὲ τὴν ἄσωστη φλυαρία ποὖ τὶς ἔπιασε γιὰ τὴν παραίτηση

Ἀθιβολὴ δὲν εἴχανε
κι ἀθιβολὴν εὑρῆκαν.

Οἱ φημερίδες μας, νὰν τὄχετε γιὰ σίγουρο, τὸ παρακαλοῦσανε νὰ ξαναγίνει Ὑπουργὸς ὁ Σιμόπουλος καὶ νὰ ξαναπαραιτηθῆ, γιὰ νὰ βρίσκουνται σὲ κουβέντα.

*

ΣΤΗΝ «Πρωΐα» τῆς Πόλης, (ἀριθ.408, σελ 1, στηλ.3), σὲ κάποια ἀνταπόκριση ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, βρίζουνται ἀδιάντροπα κεῖνοι οἱ καθηγητάδες τῆς Φιλοσοφικῆς Σκολῆς τοῦ Πανεπιστημίου μας, ποὖ πολέμησαν θαρρετὰ καὶ γενναῖα τὸ γνωστὸ κληροδότημα τοῦ μακαρίτη Σεβαστόπουλου, γιὰ τὴν «ἀνόρθωσιν τῆς προγονικῆς ἡμῶν γλώσσης», καὶ κοντὰ σ' αὐτοὺς βρίζεται κι ὁ «Νουμᾶς».

Θαρροῦμε πὼς τὰ τέτοια, τὰ γράφει ἀπὸ δῶ, ὁ γνωστότατος λόγιος τοῦ περασμένου αἰῶνα Μπάμπης Ἄννινος, καὶ αὐτὸ εἶναι ἀρκετό, γιὰ ὅτους ξέρουνε τὸν ἄθρωπο. Μὰ ὅποιος κι' ἂν εἶναι ὁ πάτριος ἀνταποκριτὴς τῆς «Πρωΐας», θέλαμε νὰ μᾶς ξηγοῦσε γιατὶ χτυπάει τὸ «Νουμᾶ» καὶ τοὺς «μαλλιαρίζοντας» γιὰ τὸ θάρρος τους. Ἂν ἡ δική μας «ξετσιπωσιὰ» τοῦ πειράζει τὰ νεῦρα, γιατὶ ἐμᾶς νὰ μὴ μᾶς πειράζει τὸ στομάχι, τὸ δικό του θάρρος γιὰ κάθε χιλιοειπωμένη ραμολίδικη ἀνοησία ;

Ἂν αὐτός, ὅπως λέει, μᾶς «περιφρονεῖ» μιὰ φορά, ἐμεῖς τὸν περιφρονοῦμε δέκα, ἔχοντας μὲ τὴ γνώμη μας κι ἀθρώπους σοφοὺς καὶ τιμημένους σὰν τὸν κ. Πολίτη, καὶ σὰν τὸν κ Λάμπρο. Ἀστεῖο, μὰ τὴν ἀλήθεια, εἶναι νὰ ἀπαιτεῖ ὁ κ. ἀνταποκριτὴς, νὰ εἴχαμε κ' ἐμεῖς τὶς ἰδέες του, μαζὶ μὲ τὸ Μιστριώτη, τὸ Σαμψάκο, καὶ τὴ γνωστὴ συντροφία.

*

ΟΙ ΣΙΜΟΠΟΥΛΙΚΟΙ φοβερίζουν... Ἔται τοὖλάχιστο γράψανε οἱ φημερίδες μας. Καὶ φοβερίζουν πὼς ὁ ἀφέντης τους ὁ Σιμόπουλος, ἅμα ξαναρχίσει ἡ Βουλή, θὰ κάμει φοβερὲς καὶ τρομερὲς ἀποκάλυψες, θὰ βγάλει δηλαδὴ στὰ φῶτα τὶς διάφορες μπερμπαντοδουλιὲς τῆς Κυβέρνησης.

Σ' αὐτὴ ὅμως ὅλη τὴν ἱστορία, ἕνα δὲν μποροῦμε νὰ νιώσουμε. Γιατὶ ὁ κ. Σιμόπουλος δὲ διαμαρτυρότανε ὅσο εἶτανε Ὑπουργός, μὰ μονάχα τώρα ποὖ ἔφυγε ἀπ' τὴν Κυβέρνηση ; Νὰ λοιπὸν ἡ πρωτοτυπη ψυχολογία τῶν πολιτικῶνε μας. Ὅσο εἴμαστε στὴν ἐξουσία, ὅλα καλὰ κι' ἅγια, ἅμα ὅμως δὲ γλύφουμε κόκκαλο. ὅλα πᾶνε κατὰ διαβόλου, ὅλα εἶναι στραβὰ κι ἀνάποδα.

ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ

Στὴν «Αὐγὴ» τοῦ Παρισιοῦ δημοσιεύτηκε, ἀπὸ τὴν ἀφορμὴ τῆς «Ἀπολογίας», τὸ ἀκόλουθο ὡραῖο ἀρθράκι, γραμμένο ἀπὸ τὸν ὁμογενῆ λογοτέχνη καὶ ποιητὴ κ. Παρθένη, ποὖ εἶναι γνωστὸς στοὺς φιλολογικοὺς ἐκεῖ πέρα κύκλους μὲ τὄνομα Ary René d' Yvermont.

«Ὁ φιλόσοφος Νίτσε εἶπε μὲ τὴ φωνὴ τοῦ Ζαρατούστρα : «Σᾶς μαθαίνω τὸν ὑπεράνθρωπο ὁ ὑπεράνθρωπος εἶναι ὁ νοῦς τῆς γῆς».

Γιὰ κεῖνον ὁ ἄνθρωπος ἄλλο σκοπὸ δὲν ἔχει παρὰ τὴ δημιουργία ἑνὸς ἀνθρώπινου τύπου δυναμωμένου ἀπὸ τὴν ἀπόλυτη βεβαιότητα τῆς θέλησής του νὰ ζήση. Ὁ Ψυχάρης ποὖ τόνε ξέρουνε οἱ ἀναγνῶστες τῆς «Αὐγῆς» ἀπὸ τὴν ἐνεργητικότητα ποὖ ξεφανέρωσε στὶς κολῶνες τοῦ φύλλου τούτου τὸν καιρὸ τῆς συνταραχτικῆς ὑπόθεσης τοῦ Δραϋφούς, νοιώθοντας πὼς τὸ νέο τοῦτο Βαγγέλιο, ἀνεφάρμοστο καθὼς εἶναι γιὰ τὰ τωρινά μας, δὲν ἔχει πιθανότητες νὰ πραγματοποιηθῆ ἀλλοῦ παρὰ μέσα σὲ μετρημένους κύκλους, ἐξακολουθεῖ νὰ ὑπερασπίζεται τὴν παλιὰ γαλλικὴ θεωρία : τὰ δίκια τῶν ἄλλων.

Ἕλληνας ἀπὸ τὴν καρδιά, ἀπὸ τὴν ψυχὴ κι ἀπὸ τὴ γνώμη ὁ Ψυχάρης ἀσάλευτα πιστεύει, πρῶτα ἀπ' ὅλα, πὼς ἡ συνείδηση τοῦ ποιητῆ εἶναι καμωμένη ἀπὸ τὴν ἀσυνειδησία ποὖ κλειοῦνε τὰ πράματα καὶ τὰ πλήθη. Γνωρίζει πὼς οἱ λαοί, γιὰ νὰ ριζώσουνε, χρειάζουνται πίστη, τὴν πίστη στὸν ἴδιο